

lek. Michał Wronowski

**Metody zapobiegania wystąpieniu biegunki związanej z
antybiotykoterapią u dzieci**

**Rozprawa na stopień doktora nauk medycznych i nauk o zdrowiu
w dyscyplinie nauki medyczne**

Promotor: prof. dr hab. n. med. Piotr Albrecht

Klinika Gastroenterologii i Żywienia Dzieci

Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego

Obrona rozprawy doktorskiej przed Radą Dyscypliny Nauk Medycznych

Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego

Warszawa 2022

Streszczenie

Biegunka związana z antybiotykoterapią (biegunka poantybiotykowa, ang. *antibiotic-associated diarrhoea* - AAD) jest częstym powikłaniem związanym ze stosowaniem antybiotyków. Wystąpienie AAD może skutkować koniecznością modyfikacji lub zakończenia leczenia antybiotykiem, hospitalizacji, zastosowania nawadniania dożylnego a także zwiększenia kosztów związanych z opieką medyczną. Aktualne metody zapobiegania AAD redukują ryzyko jej wystąpienia, jednakże nie są w pełni skuteczne.

W pierwszym przeprowadzonym w ramach niniejszej pracy doktorskiej badaniu oceniono skuteczność laktoferyny wołowej w zapobieganiu AAD u dzieci. Przeprowadzono badanie z randomizacją, metodą podwójnie ślepej próby kontrolowanej placebo. Do badania włączono 156 dzieci w wieku 1 - 18 r.ż. u których stosowano antybiotykoterapię. Pacjenci byli losowo przydzieleni w stosunku 1:1 do grupy eksperymentalnej otrzymującej 200 mg laktoferyny wołowej na dobę lub do grupy kontrolnej otrzymującej placebo. Czas interwencji był równy okresowi antybiotykoterapii, obserwację pacjentów prowadzono przez dodatkowych 14 dni. Pierwszorzędowy punkt końcowy - AAD - wystąpił z większą częstością w grupie eksperymentalnej w porównaniu do grupy placebo. Nie wykazano skuteczności stosowania laktoferyny wołowej w zapobieganiu AAD u dzieci.

Wnioski płynące z powyższego badania oryginalnego nie uzasadniają zastosowania laktoferyny wołowej w prewencji AAD były podstawą do zaplanowania i przeprowadzenia badania oceniającego rzeczywiste wykorzystanie metod zapobiegających jej wystąpieniu u dzieci w Polsce.

Przeprowadzono anonimowe badanie ankietowe, w którym pozyskano wiedzę nt. opinii rodziców dotyczącej probiotyków, ustalono czy w czasie antybiotykoterapii u dzieci stosowano probiotyki, które z preparatów wykorzystano w prewencji AAD oraz ustalono kto zalecił zastosowanie danego preparatu. W badaniu wykazano, że znaczna część produktów stosowanych w prewencji AAD nie zawiera probiotyków redukujących ryzyko wystąpienia AAD zalecanych przez towarzystwa naukowe.

Podsumowując, wynik badania z randomizacją wskazuje, że laktoferyna wołowa nie zmniejsza ryzyka wystąpienia biegunki poantybiotykowej - wręcz przeciwnie, prowadzi do jego zwiększenia. Wyniki badania ankietowego uzasadniają stwierdzenie, że pomimo

powszechności wiedzy na temat stosowania probiotyków w prewencji AAD, problem ten daleki jest od optymalizacji.